

Vedeli ste ...

Svetelné znečistenie je svetlo rozptýlené v ovzduší. Je to svetlo vyrobené človekom, umelo pridávané do nočnej krajiny. Svetlo, ktoré nesvieti tam, kam potrebujeme – teda na cestu, ale do oblakov, na hviezdy, do lesa a do okien ľudí, ktorí si potrebujú oddýchnuť.

Svietením do nezmyselných a nepotrebných smerov, zbytočne veľkým výkonom zdrojov svetla, nesprávnou konštrukciou a nevhodným umiestnením osvetľovacích telies človek spôsobil, že tmu je dnes treba hľadať! Problematika rušivého svetla zasahuje do mnohých oblastí nášho života, a to veľakrát bez toho, aby sme si to uvedomovali. Počnúc porušením nočného životného prostredia pre živočíchy a rastliny, cez zasahovanie do nášho občianskeho aj súkromného života, negatívne zdravotné vplyvy až po stratu prirodzeného hviezdneho neba nad našimi hlavami. Príroda a rovnako my sami tmu jednoducho potrebujeme. Jej nedostatok sa skôr či neskôr prejaví negatívne.

Desať dôvodov, prečo sa brániť

Svetlo by malo ľuďom slúžiť, a nie obťažovať ich a obmedzovať.

Nevhodné svietidlá svietia do očí chodcom aj vodičom. Občania sú oslnení, horšie vidia na cestu.

Svetelné znečistenie je rušením nočného pokoja – tmy potrebnej pre pokojný a zdravý spánok.

Lekári sa celosvetovo vážne zaoberajú tým, že svetlo v noci zvyšuje riziko rakoviny, a to možno dosť významne. Pred nádormi chráni bunky melatonín – najúčinnější antioxidant, ktorý sa v tele tvorí iba potme.

Zbytočné svietenie do nepotrebných smerov je plytvanie elektrinou, za ktorú platíme. Svojimi nárokmi na jej výrobu nepriamo prispievame ku zvyšovaniu podielu skleníkových plynov v atmosfére.

Ľudia v noci väčšinou spia, ale veľa živočíchov je aktívnych práve v noci. Sú jednoducho prispôsobené na život potme. Nevhodné nočné osvetľovanie rozvracia nočné ekosystémy a mätie sťahovavé vtáky.

Z diaľky nápadné svietidlá so zastaranými ortuťovými výbojkami a netesné difúzory svietidiel sú smrteľnými pascami pre hmyz.

Nevhodné svietidlá sú mnohonásobne svetlejšie ako osvetľovaný terén, pôsobia teda veľmi rušivo. Oslnenie, nad ktorým mladý človek mávne rukou, je pre staršieho človeka vážnym nebezpečenstvom.

Keď svietidlá nesvietia do očí, zrak prestane byť oslnený a adaptuje sa na menší jas okolia, stane sa citlivejším. Potom často vidieť rovnako dobre pri polovičnej intenzite osvetlenia.

Jas nočného neba je v súčasnosti na Slovensku taký veľký, že úchvatná čistá obloha nie je už dostupná nikde. Koniec svietenia nezmyselnými smermi a zníženie intenzity osvetlenia vráti ľuďom pohľad do vesmíru. Hviezdne nebo je súčasťou nášho prírodného bohatstva.

viac na www.svetelneznečistenie.sk

HVEZDÁREŇ V PARTIZÁNSKOM
PONÚKA ORGANIZÁCIÁM, SÚKROMNÝM
PODNIKATEĽOM A OBČIANSKYM ZDRUŽENIAM
PRENÁJOM PREDNÁŠKOVEJ SÁLY S KAPACITOU
68 MIEST NA PRACOVNÉ STRETNUTIA, SEMINÁRE,
PREDNÁŠKY A ŠKOLENIA S MOŽNOSŤOU VYUŽITIA
MULTIMEDIÁLNEJ TECHNIKY A UBYTOVANIA.

Pozorovania

Streda a Piatok
20:00-22:00
(posledný vstup o 21:00)

1. Sobota v mesiaci
18:00-22:00

**Ak je zamračené, alebo je väčšia
oblačnosť, pozorovanie sa
nekoná !!!**

**vstup 2€/osoba
jednotné vstupné**

VSTUPNÉ : exkurzie, pozorovania – 2 €
Organizované exkurzie trvajú cca 1,5 hod.

KONTAKT :

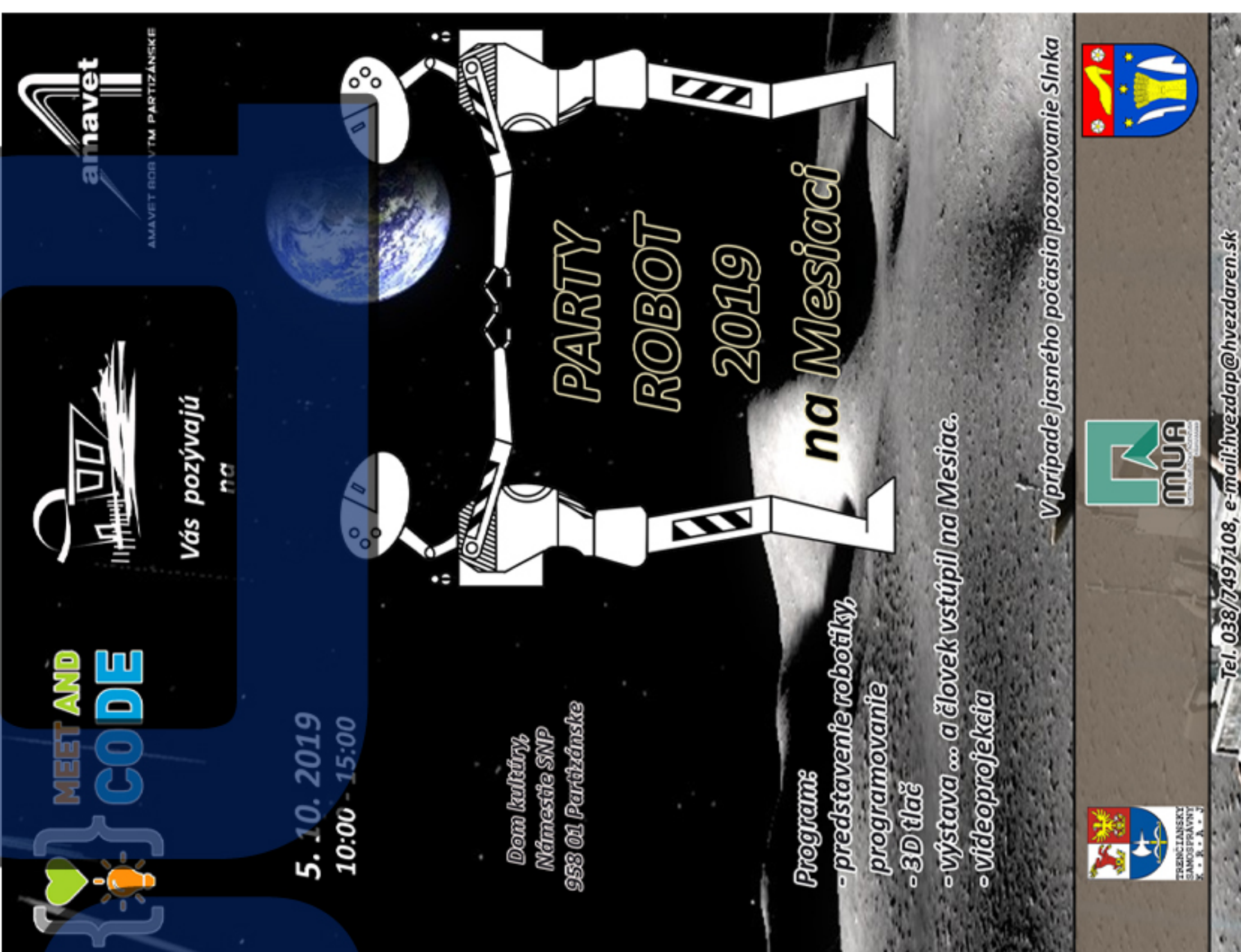
HVEZDÁREŇ v PARTIZÁNSKOM
038 / 7497108

ASTRO-Q VYDÁVA HVEZDÁREŇ v PARTIZÁNSKOM,
958 01 PARTIZÁNSKE, Tel./fax 038/7497108

zostavil: Mgr. Valentín Korinek

E-mail: hvezdap@hvezdaren.sk WEB: www.hvezdaren.sk

Hvezdáreň v Partizánskom
v zriaďovateľskej pôsobnosti trencianskeho samosprávneho kraja

informácií

Quantum valitných

4/2019

www-hvezdaren-sk

Hvezdáreň v Partizánskom

CHCEŠ SA DOTKNÚŤ HVIEZD ?

prhlás sa do Stellar klubu pri hvezdárni

naučíš sa základnú orientáciu na oblohe, zoznámiš sa so súhvezdiami, pozrieš sa na nočné ozdoby – planéty, Mesiac – jeho krátery, pohoria a moria, družice na orbite Zeme, Medzinárodnú vesmírnu stanicu, padajúce hviezdy – meteory

sprístupníme objekty vzdialeného vesmíru – dvojhviezdy, hmloviny, hviezdokopy a galaxie,

získaš nové informácie o vesmíre, kozmonautike, robotike

budeš priamym účastníkom astronomických úkazov a udalostí

Zoznámiš sa s novými priateľmi s podobnými záujmami

a omnoho viac

Stellar klub je pre všetkých vážnych záujemcov o astronomické vedy od 10 rokov do 99 rokov.

o 16:00 hod.

vo Hvezdárni v Partizánskom.

Astronomický krúžok

Bližšie informácie: tel. 038/7497108, e-mail: hvezdap@hvezdaren.sk

VESMÍR NA VLASTNÉ OČI

KAŽDÚ STREDU, PIATOK A 1.SOBOTU
OD 20,00 HOD. DO 22,00 HOD.

Slnko, Mesiac

SLNKO

23.10.2019 -Dĺžka Slnka 210 stupňov. Vstupuje do znamenia Škorpión.

	východ	západ
01.10	- 06:50	18:32
10.10	- 07:02	18:14
20.10	- 07:17	17:55
30.10	- 06:33	16:37

22.11.2019 - Dĺžka Slnka 240 stupňov. Vstupuje do znamenia Strelec.

	východ	západ
01.11	- 06:36	16:34
10.11	- 06:50	16:20
20.11	- 07:05	16:09
30.11	- 07:19	16:01

22.12.2019 - Dĺžka Slnka 270 stupňov. Zimný slnovrat - začiatok astronóm-ickej zimy. Vstupuje do znamenia Kozorožec.

	východ	západ
01.12	- 07:20	16:00
10.12	- 07:30	15:58
20.12	- 07:38	15:59
30.12	- 07:42	16:06

MESIAC

Október

prvá štvrt'	05.10
spln.	13.10
posledná štvrt'	21.10
nov.	28.10

November

prvá štvrt'	04.11
spln.	12.11
posledná štvrt'	19.11
nov.	26.11

December

prvá štvrt'	04.12
spln.	12.12
posledná štvrt'	19.12
nov.	26.12

PLANÉTY

Mars

(1,8 mag) 24. 9. sa presunie do Panny a koncom tohto obdobia ho už snád' nájdeme bez väčších problémov keďže vychádza v polovici nautického súmraku. V posledný septembrový deň bude len 17' severne od β Vir (3,6 mag). Z konjunktíí bude pozorovateľné len priblíženie Marsu s Mesiacom 28. 9. Ráno pred východom Slnka bude tenučký kosáčik Mesiaca pred novom 3,5° vľavo od Marsu.

Jupiter

(-2,4 až -2,0 mag) v južnej časti Hadonosa je nad obzorom v prvej polovici noci, bude ozdobou nočnej oblohy. Jeho viditeľnosť sa však kráti a koncom septembra zapadne už 2,5 h pred polnocou. Keďže sa od nás vzdiali z 4,6183 na 5,4919 AU, jeho jasnosť poklesne. V jeho búrlivej atmosfére zaujmú výrazné tmavé rovníkové pásy a pri dobrom načasovaní aj Veľká červená škvrna.

Saturn

(0,2 - 0,5 mag) je v Strelcovi, vo východnej časti Mliečnej cesty. Je nad obzorom takmer počas celej noci, zapadne až v polovici astronomického súmraku. Jeho nočná viditeľnosť sa skraca, na prelome mesiacov zapadne po polnoci a koncom septembra necelé dve hodiny pred polnocou. Keďže sa od nás vzdaluje, jeho jasnosť klesá. Na oblohe bude ako žltkastý pokojne svietiaci objekt, v ďalekohľade uvidíme aj jeho mohutné, široko roztvorené, prstence, ktoré vidíme z ich severnej strany. Za dobrých pozorovacích podmienok zbadáme aj tmavé Cassiniho delenie. V jeho blízkosti nájdeme jeho najväčší mesiac Titan (8,5 - 8,7 mag) a do 11 mag aj Rheu, Dione a Tethys.

Podujatia pre verejnosť

10 / 2019

4.10. - 10.10.2019 - SKT (svetový kozmický týždeň)

je určený na 4. - 10. októbra 2019, oslávi úlohu vesmíru pri zblížovaní sveta," - povedal prezident WSWA Dennis Stone.

Téma je inšpirovaná UNISPACE + 50, historickým zhromaždením svetových kozmických lídrov. UNISPACE + 50 bude podporovať spoluprácu medzi lídrami a krajinami v ktorých sa kozmonautika ešte len rozvíja. Bude pomáhať pri prieskume vesmíru, aby sa stal otvoreným a exkluzívnym v globálnom meradle.

4.10.2019 - Hviezdny deň TSK

- od 16:00 hod. - pozorovanie Slnka, slnečných protuberancií

- 20:00 hod. - vo večerných hodinách pozorovanie planét a hviezdnych objektov jesennej oblohy /galaxie, dvojhviezdy /

5.10.2019 - Partyrobot

Interaktívne zážitkové podujatie určené mládeži so záujmom o programovanie a robotické vedy. 3D tlač.

18.10.2019 - Krajský Festival vedy a techniky Amavet

je celoštátnou súťažnou prehliadkou vedecko-technických projektov žiakov základných a stredných škôl v Trenčianskom kraji.

12 / 2019

VESMÍR PLNÝ VEDOMOSTÍ

Kvízové popoludnie určené žiakom 5. ročníkov ZŠ mesta Partizánske, Bánovce nad/Bebravou a okolia, obsahovo zamerané na základné poznatky o vesmíre.

Pozorujte ISS

Orbitálna stanica ISS, je najjasnejšia keď je celá osvetľovaná Slnkom, vo chvíli kedy sú k Zemi natočené jej slnečné panely a keď je najbližšie k Zemi, ku ktorej sa môže priblížiť až na 367 kilometrov. To sú dôvody, pre ktoré sa mení jej jasnosť. O možnosti sledovať prelety orbitálnej stanice ISS nad územím Slovenska sa môžete dozvedieť viac ak kliknete na <http://www.heavens-above.com/> a nastavíte si svoje miesto kde budete pozorovať.

Sledujte Irídiové záblesky

Iridium je systém 66 aktívnych komunikačných družíc. Umožňuje celosvetové hlasové a dátové prenosy použitím satelitného telefónu. Sieť Iridium je unikátna, pretože pokrýva celú Zem, zahŕňajúc póly, oceány a vzdušné trate.